

‘De Russische legerleiding heeft daaruit echter niet de noodige consequenties getrokken’

Tijdens een oorlog draait het niet alleen om de grootte en slagkracht van de legers, maar ook om logistiek, terrein, en andere omstandigheden. In 1939 wees prof. dr. G.L. Smit Sibinga op de ‘grote militaire beteekenis der geolo-

gische wetenschap’.¹ Die kennis was er al eerder: ‘Reeds in den Russisch-Japanschen oorlog, doch vooral tijdens den wereldoorlog zijn de Generale Staven der oorlogvoerende mogendheden steeds meer tot de erkenning gekomen’ van dat inzicht.

Japanse en Russische cavalerietroepen treffen elkaar tijdens de Russisch-Japanse oorlog (1904-1905)

Een stereofoto van Russische militairen die zichzelf en hun stelling overgeven aan de Japanners

‘Zoo heeft zich langzamerhand een “militaire” Geologie ontwikkeld, welke zich bezig houdt met de praktische toepassing der geologische kennis van den bodem op de militaire techniek in vredes- en oorlogstijd.’

Smit Sibinga vervolgt zijn verhandeling over militaire geologie met een beschrijving van de stand van die wetenschap in landen als Duitsland en Frankrijk, om daarmee het belang aan te tonen van geologie voor de krijgskunst.

De oorsprong lag dus in het begin van de twintigste eeuw, tijdens de voor Rusland desastreus verlopen oorlog tegen Japan. De opgedane kennis bleef echter lang onbenut: ‘De behoefte aan geologen ontstond voor het eerst in den Russisch-Japanschen oorlog van 1904-’05 en wel hoofdzakelijk in den stelling-

oorlog. De adviezen van niet militair geschoolde geologen bewezen evenwel onvoldoende te zijn. De Russische legerleiding heeft daaruit echter niet de noodige consequenties getrokken en stond derhalve bij het uitbreken van den wereldoorlog door gebrek aan militair-geologische vredesvoorbereiding voor dezelfde moeilijkheden als de andere mogendheden.’ Uiteindelijk bleek er toch nog sprake van lerend vermogen aan Russische zijde: ‘De sovjet-russische legerleiding schijnt zich daarentegen de op militair-geologisch gebied in den wereldoorlog opgedane ervaringen ten nutte gemaakt te hebben.’ Daarmee vestigden andere landen hun aandacht ‘op den belangrijken voorsprong der Russische militair-geologische vredesvoorbereidingen.’ Het kan een paar decennia duren, maar dan trekt de Russische legerleiding toch nog de ‘nodige consequenties’. ■

1 Prof. dr. G.L. Smit Sibinga, ‘Militaire geologie’, *Militaire Spectator* 108 (1939) (4) 148-155.